

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/32/2025
Identifikačné číslo spisu: 1322203450
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:1322203450.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore navrhovateľov 1/ L. U., narodeného X. T. XXXX, L., A. F. I., XXXX/XX a 2/ S. U., narodenej XX. T. XXXX, L., A. F. I., XXXX/XX, proti odporcovi Urbár Rača, pozem. spol. - Pozemkové spoločenstvo podielového vlastníctva lesov a poľnohospodárskych majetkov, Bratislava, Lisovňa 29, IČO: 31 749 674, o potvrdení vydržania, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-44Vyd/1/2022, o dovolaní navrhovateľov 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu Bratislava z 30. septembra 2024 sp. zn. 7Co/96/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením zamietol návrh navrhovateľov 1/ a 2/ (ďalej aj „navrhovatelia“) na začatie konania o potvrdení vydržania (výrok I.) a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.). Rozhodnutie právne odôvodnil § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 359e ods. 1, 2, 3, § 359f ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a vecne tým, že navrhovatelia odôvodňovali svoj návrh tým, že nehnuteľnosti, ktoré majú byť predmetom vydržania, boli pridelené predchádzajúcej užívateľke L. U. (matka navrhovateľa 1/) v roku 1966 prostredníctvom Jednotného roľníckeho družstva československo-sovietskeho priateľstva Bratislava - Rača, pričom užívanie kontinuálne prešlo na navrhovateľa 1/ prostredníctvom nájomných zmlúv s tým, že užívanie a držba mala vyvrcholiť odkúpením nehnuteľností. K odkupovaniu predmetných nehnuteľností nedošlo, a to aktivitou urbárikov v Rači, ktorým sa podarilo vydokladovať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Následne došlo v roku 2012 k podpisu nájomnej zmluvy s Pozemkovým spoločenstvom podielového vlastníctva lesov a poľnohospodárskych majetkov (ďalej aj „Pozemkové spoločenstvo“) a to pod tlakom, pričom doba nájmu bola stanovená na 10 rokov a uplynula dňa 31.12.2021. Navrhovatelia ďalej uviedli, že Pozemkové spoločenstvo vzalo na vedomie, že na nehnuteľnosti je postavená rekreačná chata, ktorá bola nadobudnutá riadnou kúpnu zmluvou a jej vlastníkom je navrhovateľ 1/. Zároveň

tvrdili, že dňom podpisu vstúpili do držby predmetu vydržania a z tohto predmetu nerušene berú úžitky ako aj znášajú náklady a v jej užívaní nie sú žiadnou osobou rušení. Zároveň Pozemkové spoločenstvo mlčky súhlasilo s vybudovaním oplotenia na ochranu nehnuteľnosti a dovezeného materiálu a tiež s dobromyseľným užívaním prilahlej záhrady. Navrhovatelia uviedli, že za stavbu - rekreačnú chatu bola Miestnym úradom a neskôr Magistrátom Bratislava vyrubovaná daň z nehnuteľnosti, ktorú riadne uhrádzajú. Súd prvej inštancie po preskúmaní návrhu dospel k záveru, že návrhu navrhovateľov nie je možné vyhovieť a to z dôvodu, že navrhovatelia neosvedčili, že oni alebo ich právny predchodca (matka navrhovateľa 1/) vstúpili do držby predmetných nehnuteľností na základe konkrétneho nadobúdacieho právneho titulu. Konštatoval, že vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva, k čomu musia byť splnené súčasne zákonné predpoklady, ktorými sú, že držba veci musí byť oprávnená po celú vydržaciú dobu, že musí ísť o neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby a že musí ísť o spôsobilý predmet vydržania. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Pri posúdení toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemožno vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z hľadiska toho, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba teda vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Vo všeobecnosti platí, že dobromyseľnosť zaniká v okamihu, kedy sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec právom patrí alebo že je subjektom práva, ktorého obsah vykonáva. Prvoinštančný súd poukázal na to, že z tvrdení navrhovateľov vyplynulo, že predmetné nehnuteľnosti im boli dané do užívania na základe zmluvy o prenájme zo dňa XX.X.XXXX, zmluvy o odovzdaní pozemku na dočasné užívanie pre záhradkársku účely členovi SZZ zo dňa X.X.XXXX a zmluvy o nájme č. XXXXXXU zo dňa X.X.XXXX. Súd prvej inštancie vyvodil, že navrhovatelia na základe uvedeného majú vedomosť o tom, že ich právna predchodkyňa (matka navrhovateľa 1/) užívala predmetné nehnuteľnosti titulom nájomných zmlúv, teda vo vedomí, že vlastníkom je prenajímateľ nehnuteľnosti. Prvoinštančný súd konštatoval, že už táto skutočnosť vylučuje dobromyseľnosť navrhovateľov a ich právnej predchodkyne o tom, že im predmetné nehnuteľnosti patria. Uvedol, že nepostačuje skutočnosť, že nehnuteľnosť dlhodobo užívali, ak vedeli, že nemajú právny titul, na základe ktorého by nadobudli toto oprávnenie čo do vlastníctva. Súd prvej inštancie návrh navrhovateľov na vydanie rozhodnutia o potvrdení vydržania vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam zamietol. S poukazom na § 52 CMP rozhodol o trovách konania tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 30. septembra 2024 sp. zn. 7Co/96/2024 potvrdil uznesenie prvoinštančného súdu a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, jeho odôvodnenie považoval za presvedčivé, logické a úplné. Stotožnil sa s postupom súdu prvej inštancie, ktorý správne zistil skutkový stav, aplikoval naň relevantné ustanovenia zákonov, tieto správne vyložil a dôsledne sa vysporiadal s argumentáciou oboch strán sporu. Odvolací súd ako prvoradé konštatoval, že konanie o potvrdení vydržania podľa ôsmej hlavy druhej časti Civilného mimosporového poriadku prebieha v dvoch fázach. Ak nedôjde k odmietnutiu návrhu na začatie konania, súd prvej inštancie preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Táto fáza konania sa končí buď zamietnutím návrhu na začatie konania (ak zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1) alebo vydaním vyzývacieho uznesenia. V druhej fáze konania (po vydaní vyzývacieho uznesenia) súd posudzuje námietky, ktoré si môžu uplatniť oprávnené osoby proti vydaniu uznesenia o potvrdení vydržania. Konanie končí zamietnutím návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania, ak sa námietky neodmietli a ak sú dôvodné alebo vydaním unesenia o potvrdení vydržania. Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie v prejednávanej veci je zrejmé, že prvoinštančný súd zamietol návrh navrhovateľov na začatie konania o potvrdení vydržania z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1 CMP.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že v konaní bolo potrebné v prvom rade skúmať oprávnenosť držby sporných nehnuteľností, a teda aj existenciu právneho titulu (i domnelého), ktorý dobromyseľnosť držby u navrhovateľov mal zakladať, čo je zároveň jedným z predpokladov úspešného vydržania ako spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva (ďalšími predpokladmi sú spôsobilý predmet vydržania, nepretržitosť držby a zákonom stanovené trvanie držby).

2.2. K dobromyseľnosti držiteľa odvolací súd uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry oprávneným držiteľom je ten, kto nakladá s vecou ako s vlastnou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí. Dobromyseľnosť teda znamená, že držiteľ je ohľadne existencie svojho práva v omyle. Posúdenie, či držiteľ je alebo nie je dobromyseľný, treba hodnotiť vždy objektívne, a nie iba zo subjektívneho hľadiska (osobného presvedčenia) účastníka, a treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržačiu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 1.3.2011, sp. zn. 5Cdo/30/2010). Oprávnená držba sa nemôže zakladať na takom omyle držiteľa, ktorému sa mohol pri normálnej opatrnosti vyhnúť. Treba zdôrazniť, že ide o opatrnosť normálnu, obvyklú, posudzovanú z objektívneho hľadiska. Omyl držiteľa musí byť ospravedlniteľný. Ak omyl presahuje rámec bežného, zvyčajného posudzovania vecí, nie je ospravedlniteľný. Držiteľ, ktorý drží vec na základe takého omylu, môže byť v síce dobrej viere, no nie so zreteľom na všetky okolnosti, a preto nemôže byť držiteľom oprávneným (z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.9.2010, sp. zn. 5Cdo/234/2009). Vo vzťahu k oprávnenému držiteľovi konštatoval, že v zmysle ustálenej judikatúry na to, aby bola držba oprávnená, nestačí iba subjektívne presvedčenie, že držiteľovi právo patrí; omyl držiteľa, z ktorého vychádza jeho presvedčenie o existencii držaného práva, musí byť ospravedlniteľný, pričom omyl je ospravedlniteľný, ak držiteľ pri bežnej (normálnej) opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržačiu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. Zároveň je ustálené, že ten, kto nie je vlastníkom vecí, sa považuje za oprávneného držiteľa vtedy, ak sa jeho držba opiera o dovolený právny titul (iný ako vlastnícky), a príp. aj vtedy, ak v dobrej viere opiera svoju držbu o domnelý právny titul. Držiteľ, ktorý drží vec na základe ospravedlniteľného omylu môže byť síce v dobrej viere, ale nie s prihliadnutím na všetky okolnosti, a preto nemôže byť oprávnený držiteľ. Samotná skutočnosť, že obsah určitého práva je dlhodobo fakticky vykonávaný, nestačí. Pri posudzovaní ospravedlniteľného omylu držiteľa sa vychádza z objektívnych hľadísk, preto neskúsenosť držiteľa, resp. nižšia úroveň vzdelania, ktoré dosiahol, nie sú významné.

2.3. Odvolací súd poukázal, že v prejednávanej veci z listinných dôkazov vyplynulo, že navrhovateľ 1/ je vlastníkom stavby - záhradnej chatky zapísanej na LV č. XXXX, okres Q. I., obec Q. - D., kat. územie D., súp. č. XXXX postavenej na pozemku parc. č. XXXX/XX, ktorú nadobudol od svojej matky p. L. U. na základe kúpnej zmluvy zo dňa X.X.XXXX. Vo vzťahu k pozemkom v súčasnosti vedeným pod parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 46 m² a parc. č. XXXX/XX - záhrady o výmere 325 m² bola dňa XX.X.XXXX medzi navrhovateľom 1/ a JRD ČSP Bratislava - Rača uzavretá zmluva o nájme na dobu 15 rokov, následne dňa X.X.XXXX medzi navrhovateľom 1/ a Slovenským zväzom záhradkárov uzavretá zmluva o odovzdaní pozemku na dočasné užívanie pre záhradkárske účely členovi SZZ na obdobie 10 rokov a napokon dňa X.X.XXXX medzi navrhovateľmi 1/ a 2/ a Pozemkovým spoločenstvom podielového vlastníctva lesov a poľnohospodárskych majetkov uzavretá nájomná zmluva do 31.12.2021. Navrhovatelia zároveň uviedli a preukázali, že prejavili záujem o odkúpenie predmetných pozemkov do svojho vlastníctva (anketový lístok zo dňa XX.X.XXXX). V súvislosti s tvrdením navrhovateľov v podanom odvolaní, že oni a ich právna predchodkyňa fakticky užívali sporné pozemky, tieto zveľaďovali, majú na jednom z nich postavenú záhradnú chatku, a že ich v užívaní od počiatku nikto nerušil, odvolací súd konštatoval, že tieto skutočnosti nemajú žiaden právny význam pre posudzovanie dobromyseľnosti držby navrhovateľov, nakoľko samostatne, bez ďalšieho

nezakladajú ich dobrú vôľu a presvedčenie, že cudzie pozemky užívajú spôsobom, že im vlastnícke právo k sporným pozemkom patrí. Vzhľadom na zistený skutkový stav nemožno vyvodiť, že na strane navrhovateľov existovala dobrá viera, že im sporné nehnuteľnosti (pozemky parc. č. XXXX/XX a parc. č. XXXX/XX) patria, nakoľko dobrá viera oprávneného držiteľa sa musí vzťahovať aj na titul, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo. U navrhovateľov však takýto právny titul (aj domnelý) úplne absentuje. Navrhovatelia (ako aj ich právna predchodkyňa) od počiatku vedeli a museli vedieť, že predmetné pozemky im vlastnicky nepatria, o čom svedčia uzavreté zmluvy o prenechaní pozemkov do užívania a o nájme pozemkov. Odvolací súd dodal, že aj z kúpnej zmluvy, ktorou sa prevádzalo vlastnícke právo k stavbe - záhradnej chaty, je uvedené, že táto sa prevádza bez pozemku.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali navrhovatelia (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, v ktorom uviedli, že boli v dobromyseľnom konaní, že riadne a poctivo splnili všetky právne podmienky, aby úspešne preukázali nerušenú vydržaciú lehotu, v ktorej ich nikto nerušil. Sú názoru, že konali dobromyseľne, na nehnuteľnosti riadne hospodárili pre ich rodinné potreby a nikto ich žiadnym právnym ani faktickým konaním nerušil. Nebolo proti nim vedené žiadne súdne ani administratívne konanie, platia dane, nemajú žiadne daňové nedoplatky, a nemajú nedoplatky ani u iných subjektov verejnej správy. Sú názoru, že k prerušeniu vydržacej lehoty z ich viny nedošlo, sú presvedčení, že splnili všetky právne relevantné podmienky pre dosiahnutie poctivého vydržania, dobromyseľne boli v tom, že Urbár Rača svojím konaním chce dosiahnuť stav právnej istoty pre všetky fyzické osoby v tejto lokalite, teda aj pre dovolateľov.

3.1. Dovolatelia navrhujú, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu ako aj predchádzajúce uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na prvoinštančný súd na nové prejednanie a rozhodnutie a o trovách konania aby sa rozhodlo v osobitnom konaní.

4. K dovolaniu navrhovateľov sa vyjadril odporca a zdôraznil, že Urbár Rača, pozem. spol. nie je vlastníkom predmetných pozemkov, ale ich správcom a vydržanie nemôže byť namierené voči správcovi, ale voči jednotlivým podielníkom, ktorí sú reálnymi vlastníkmi podielového spoluvlastníctva. Stotožňuje sa s právnymi závermi a odôvodnením súdov nižších inštancií, dovolanie považuje za účelové. Navrhuje dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť alternatívne zamietnuť.

5. K vyjadreniu odporcu sa vyjadrili navrhovatelia, pričom zotrvali na predchádzajúcich vyjadreniach.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie žalobcov je potrebné odmietnuť.

7. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7.1. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť

už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

7.2. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7.3. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

8. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že dovolatelia zákonným spôsobom nevysvetlili z čoho vyvodzujú prípustnosť dovolania a náležite nevymedzili dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dovolaní tvrdili, že boli v dobromyseľnom konaní, že riadne a poctivo splnili všetky právne podmienky, aby úspešne preukázali nerušenú vydržaciu lehotu, v ktorej ich nikto nerušil. Sú názoru, že konali dobromyseľne, na nehnuteľnosti riadne hospodárili pre ich rodinné potreby a nikto ich žiadnym právnym ani faktickým konaním nerušil. Nebolo proti nim vedené žiadne súdne ani administratívne konanie, platia dane, nemajú žiadne daňové nedoplatky, a nemajú nedoplatky ani u iných subjektov verejnej správy. Sú názoru, že k prerušeniu vydržacej lehoty z ich viny nedošlo, sú presvedčení, že splnili všetky právne relevantné podmienky pre dosiahnutie poctivého vydržania, dobromyseľne boli v tom, že Urbár Rača svojim konaním chce dosiahnuť stav právnej istoty pre všetky fyzické osoby v tejto lokalite, teda aj pre dovolateľov.

8.1. Súd prvej inštancie uznesením zamietol návrh dovolateľov na začatie konania o potvrdení vydržania, keď dospel k záveru, že dovolateľmi tvrdené skutočnosti a predložené listiny neosvedčujú splnenie zákonných predpokladov vydržania, a to najmä existenciu oprávnenej držby (§ 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a stotožnil sa s nosnými dôvodmi súdu prvej inštancie. Podľa § 419 CSP je dovolanie prípustné len vtedy, ak to zákon pripúšťa. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak toto rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Zároveň platí, že dovolanie nie je ďalším odvolaním; dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové zistenia a hodnotenie dôkazov súdov nižších stupňov. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľmi uplatnená argumentácia smeruje predovšetkým k tvrdeniu, že (i) predmetné pozemky dlhodobo užívajú, zveľadujú a platia súvisiace povinnosti, (ii) ich právna predchodkyňa vstúpila do užívania v historickom kontexte „pridelenia“ a družstevného užívania, (iii) v lokalite prebiehalo anketové konanie smerujúce k majetkoprávnemu usporiadaniu, a (iv) zo strany Urbáru Rača proti nim nebolo vedené žiadne konanie a neboli v užívaní rušení. Dovolatelia na tomto základe vyvodzujú, že splnili predpoklady vydržania a súdy nižších stupňov mali ich návrhu vyhovieť.

8.2. Dovolací súd poukazuje, že takto formulované námietky však predstavujú polemiku so skutkovými závermi súdov nižších stupňov a so spôsobom, akým tieto vyhodnotili význam jednotlivých skutkových okolností (najmä existencie užívacích a nájomných zmlúv) pre posúdenie dobromyseľnosti držby. Dovolatelia v dovolaní zároveň nekonkretizovali právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 CSP, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ani neoznačili, od ktorej ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu sa mal odvolací súd odkloniť, resp. ktorá otázka nebola v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená alebo je rozhodovaná rozdielne. Už z tohto dôvodu dovolací súd nemôže pristúpiť k vecnému preskúmaniu napadnutého rozhodnutia. Najvyšší súd dopĺňa, že hoci dovolateľom v konaní o potvrdení vydržania postačuje v prvej fáze konania podľa § 359e CMP osvedčiť splnenie zákonných predpokladov vydržania, ani štandard osvedčenia nevylučuje, aby súd návrh zamietol, ak z tvrdení a predložených listín už v tejto fáze vyplýva absencia niektorého zo základných predpokladov

vydržania. V prejednávanej veci súdy nižších stupňov vychádzali z listín, ktoré dovolatelia sami predložili (zmluvy o dočasnom užívaní a nájomné zmluvy), a z ich vlastných tvrdení, podľa ktorých užívanie pozemkov prebiehalo titulom užívacích/nájomných vzťahov. Zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že navrhovateľ 1/ je vlastníkom stavby - záhradnej chatky zapísanej na LV č. XXXX, okres Q. I., obec Q. - D., kat. územie D., súp. č. XXXX postavenej na pozemku parc. č. XXXX/XX, ktorú nadobudol od svojej matky p. L.D. U. na základe kúpnej zmluvy zo dňa X.X.XXXX. Vo vzťahu k pozemkom v súčasnosti vedeným pod parc. č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 46 m² a parc. č. XXXX/XX - záhrady o výmere 325 m² bola dňa XX.X.XXXX medzi navrhovateľom 1/ a JRD ČSP Bratislava - Rača uzavretá zmluva o nájme na dobu 15 rokov, následne dňa X.X.XXXX medzi navrhovateľom 1/ a Slovenským zväzom záhradkárov uzavretá zmluva o odovzdaní pozemku na dočasné užívanie pre záhradkárске účely členovi SZZ na obdobie 10 rokov a napokon dňa 9.1.2012 medzi navrhovateľmi 1/ a 2/ a Pozemkovým spoločenstvom podielového vlastníctva lesov a poľnohospodárskych majetkov uzavretá nájomná zmluva do 31.12.2021. Navrhovatelia zároveň uviedli a preukázali, že prejavili záujem o odkúpenie predmetných pozemkov do svojho vlastníctva (anketový lístok zo dňa 22.9.1997). Takéto okolnosti sú z hľadiska objektívneho posúdenia dobromyseľnosti držby významné, keďže signalizujú vedomosť užívateľa o tom, že pozemky mu nepatria a že ich užíva na základe oprávnenia od iného subjektu. Dovolací súd uzatvára, že námietka žalobcov smeruje proti skutkovým zisteniam a spôsobu vyhodnotenia dôkazov. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ku ktorým dospeli súdy nižších inštancií a na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak dovolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno založiť na spochybňovaní skutkových záverov súdov nižších inštancií na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Za týchto okolností záver, že dovolatelia neosvedčili oprávnenú držbu, nemožno považovať za zjavne rozporný so zákonom. Dovolací súd nad rámec uvádza, že samotné dlhodobé užívanie pozemkov, investície do pozemkov alebo existencia stavby na pozemku, ako aj tvrdené „tolerovanie“ užívania zo strany iných subjektov, nie sú samy osebe právnym titulom nadobudnutia vlastníckeho práva a bez existencie oprávnenej držby nemôžu viesť k úspešnému vydržaniu. Rovnako prejavovaný záujem o odkúpenie pozemkov (anketové konanie) je okolnosťou, ktorá skôr potvrdzuje vedomosť o cudzom vlastníctve než by zakladala ospravedliteľný omyl o existencii vlastníckeho práva.

9. So zreteľom na vyššie uvedené dovolanie nespĺňa podmienky prípustnosti podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd ho podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

10. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.